

Κλιμακώνονται οι προκλήσεις για την Αγία Σοφία από την Τουρκία

[/ Επικαιρότητα](#)



Πληθαίνουν οι δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων υπέρ της μετατροπής της Αγία Σοφίας σε τζαμί όσο πλησιάζουμε προς τις 2 Ιουλίου, οπότε θα εξεταστεί εκ νέου από το Συμβούλιο της Επικρατείας της χώρας ανάλογο αίτημα. Η Αγία Σοφία οπωσδήποτε πρέπει να ανοίξει για μουσουλμανική προσευχή, δήλωσε ο Τούρκος Υπουργός Δικαιοσύνης, Αμπντουλχαμίτ Γκιουλ, υποστηρίζοντας ότι η γνωμοδότηση για την Μονή της Χώρας αποτελεί προηγούμενο.

Την ίδια ώρα η ελληνική κυβέρνηση βρίσκεται σε συνεννόηση με την UNESCO τόσο για το θέμα αυτό, όσο και άλλα ζητήματα προστασίας της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας κατά την διάρκεια της επίσκεψής του στο Παρίσι είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τη Γενική Διευθύντρια της UNESCO, την Γαλλίδα Οντρεϊ Αζουλέ.

Σύμφωνα με πληροφορίες η κ. Αζουλέ επιβεβαίωσε την πάγια θέση του διεθνούς οργανισμού, ότι η Αγία Σοφία αποτελεί μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, και πως δεν πρέπει να αλλάξει το καθεστώς της.

Η Γαλλίδα αξιωματούχος μάλιστα, παρέπεμψε τον κ. Δένδια στην απαντητική επιστολή που του απέστειλε προ ημερών, όταν ο Έλληνας υπουργός κάλεσε την UNESCO να πάρει θέση αναφορικά με τις προκλητικές εκδηλώσεις που έγιναν την επέτειο της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης.

Στην επιστολή της η κ. Αζουλέ επεσήμανε στον Έλληνα Υπουργό ότι ο οργανισμός παρακολουθεί με μεγάλη προσοχή την κατάσταση, στον απόηχο και των τουρκικών εξαγγελιών για την μετατροπή της Αγίας Σοφίας από μουσείο σε ισλαμικό τέμενος.

Υπενθύμισε μάλιστα ότι το μνημείο, λόγω της εξαιρετικής παγκόσμιας αξίας του, ανήκει ήδη από το 1985, στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, ως μουσείο που εντάσσεται στην ιστορική ζώνη της Κωνσταντινούπολης.

Σύμφωνα με διαδικασίες που προβλέπει η Σύμβαση για την Παγκόσμια Κληρονομιά, πριν ληφθεί οιαδήποτε απόφαση για οποιαδήποτε μετατροπή τέτοιου μνημείου, απαιτείται η προηγούμενη επίσημη γνωστοποίηση του κράτους μέλους της Σύμβασης στην UNESCO. Εν συνεχεία, συγκαλείται η αρμόδια 21μελής διακυβερνητική επιτροπή, η οποία εξετάζει τις κατάλληλες λύσεις, με γνώμονα τη διατήρηση της εξαιρετικής παγκόσμιας αξίας του μνημείου.

Η Γενική Διευθύντρια της UNESCO τόνισε, τέλος, στην επιστολή της ότι έχει υπενθυμίσει εκ νέου στην Τουρκία τη σημασία των ανωτέρω θεμελιωδών αρχών και ότι η UNESCO βρίσκεται σε εγρήγορση παρακολουθώντας στενά την πορεία της κατάστασης.

Στην Τουρκία ωστόσο, πληθαίνουν οι δηλώσεις κυβερνητικών αξιωματούχων για την μετατροπή της Αγιά Σοφιάς σε τζαμί, αλλά και τα δημοσιεύματα του Τύπου που γράφουν ότι οι προετοιμασίες έχουν αρχίσει.

Σε συνέντευξή του ειδησεογραφικό πρακτορείο Αναντολού, ο Υπουργός Δικαιοσύνης είπε ότι η Αγία Σοφία λειτούργησε ως τζαμί για 500 χρόνια. «Είναι κληρονομιά από τον Σουλτάνο Μωάμεθ τον Πορθητή. Αν το δει κανείς από νομικής άποψης αποτελεί προηγούμενο η γνωμοδότηση του Διοικητικού Δικαστηρίου για την Μονή της Χώρας ότι μπορεί να λειτουργήσει με βάση τον κανονισμό για τα Βακούφια. Το Συμβούλιο της Επικρατείας μπορεί να λάβει απόφαση στο πλαίσιο αυτής της γνωμοδότησης ή να λάβει μια διαφορετική απόφαση ανακοινώνοντας το σκεπτικό της», ανέφερε.

Ο Τούρκος Υπουργός υποστήριξε ότι η Αγία Σοφία δεν είναι θέμα που αφορά το σχεδιασμό μιας άλλης χώρας και δεν εναπόκειται στη δική τους αξιολόγηση.

«Είναι ένα ζήτημα που αφορά τον σχεδιασμό της Τουρκικής Δημοκρατίας. Είναι ζήτημα κυριαρχίας της Τουρκικής Δημοκρατίας. Είναι κληρονομιά από τον Σουλτάνο Μωάμεθ τον Πορθητή»,

υποστήριξε ο Τούρκος Υπουργός λέγοντας ότι όταν υπάρξει νομική απόφαση θα γίνουν και τα απαραίτητα βήματα.

Όπως ανέφερε, η Αγία Σοφία χρησιμοποιήθηκε ως εκκλησία για 916 χρόνια και το 1453, μετατράπηκε σε τζαμί από τον Οθωμανό Σουλτάνο Μεχμέτ Β και εν συνεχεία από την Τουρκική Δημοκρατία, έγινε μουσείο.

«Η Αγία Σοφία οπωσδήποτε πρέπει να ανοίξει για μουσουλμανική προσευχή, είναι ευχή όλων μας να σπάσουν οι αλυσίδες και να ανοίξει για προσευχή. Να εκπληρωθεί η επιθυμία του Μωάμεθ του Πορθητή», ανέφερε.

Την ίδια ώρα σε ρεπορτάζ των τουρκικών ΜΜΕ αναφέρονται ότι έχουν ξεκινήσει οι προετοιμασίες του μνημείου ώστε να μετατραπεί σε τζαμί. Ο Τούρκος δημοσιογράφος, Αχμέτ Αναπαλί, σε συνέντευξή του στο τουρκικό κανάλι T24 δήλωσε ότι έχουν αγοραστεί χαλιά για να καλύψουν τα 7 χιλιάδες τ.μ. της Αγίας Σοφίας που είναι σε χρώμα μωβ, όπως και την περίοδο του Μωάμεθ του Πορθητή κι ότι η απόφαση του ΣτΕ θα είναι η αναμενόμενη, δηλαδή η μετατροπή σε τζαμί, κι ότι δεν αναμένεται κάποια έκπληξη.

Υπενθυμίζεται ότι στις 2 Ιουλίου αναμένεται να συζητηθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας της Τουρκίας προσφυγή για το καθεστώς της Αγίας Σοφίας. Η προσφυγή τάσσεται κατά της απόφασης του 1934 για μετατροπή του ναού σε μουσείο, και ζητεί να αρχίσουν εκ νέου οι μουσουλμανικές τελετές.

Το αίτημα κατέθεσε το 2016 ένας άγνωστος κατά τα άλλα σύλλογος για την προστασία Βακουφίων, ιστορικών μνημείων και περιβάλλοντος ο Σύλλογος Στήριξης Αρχαίων Μνημείων και Περιβάλλοντος, ζητώντας να εξεταστεί η αυθεντικότητα της υπογραφής του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ στο προαναφερθέν προεδρικό διάταγμα.

Σημειώνεται ότι τον Σεπτέμβριο του 2018 το Συνταγματικό Δικαστήριο της Τουρκίας είχε απορρίψει παρόμοιο αίτημα της τουρκικής μη κυβερνητικής οργάνωσης «Σύνδεσμος Προστασίας Ιστορικών Μνημείων και Περιβάλλοντος».

Η εν λόγω οργάνωση προσπαθεί εδώ και 15 χρόνια δια της νομικής οδού να πετύχει την ακύρωση του προεδρικού διατάγματος που χαρακτήρισε την Αγία Σοφία μουσείο.